Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de minister

Generale Thesaurie
Directie Financiële Markten

Persoonsgegevens

nota

Aanbieding MR Wijzigingsbesluit accountancysector

Datum
7 april 2026

Notanummer
2026-0000017242

Bijlagen
1. Ontwerpbesluit + NvT
2. MR-formulier
3. Aanbieding TK
4. Aanbieding EK
5. Voordracht Koning
6. Beslisnota FM 327996

Aanleiding

Het ontwerp van het Wijzigingsbesluit accountancysector is openbaar geconsulteerd. Tevens hebben de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) een uitvoeringstoets uitgevoerd en is over het ontwerpbesluit advies uitgebracht door het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR). Het ontwerpbesluit is gereed voor voorhang bij het parlement en advisering bij de Afdeling advisering van de Raad van State. Het ambtelijk voorportaal (CEDI) heeft op 7 april 2026 ingestemd met agendering van het stuk in de MR als hamerstuk.

Beslispunten

Wij adviseren u in te stemmen met het ontwerpbesluit (bijlage 1). U wordt verzocht aan de ministerraad machtiging te vragen om 1) het ontwerp bij het parlement voor te hangen; en 2) het ontwerp na afloop van de voorhangprocedure, mits geen ingrijpende wijzigingen, voor advies aan te bieden aan de Raad van State.
U wordt tevens verzocht de volgende stukken te ondertekenen:

- nota van toelichting bij het ontwerpbesluit (bijlage 1, p. 14);
- ministerraadformulier (bijlage 2);
- de aanbiedingsbrieven voor de Eerste en Tweede Kamer (bijlagen 3 en 4);
- de voordracht aan de Koning (bijlage 5).

Graag ook uw akkoord met het openbaar maken van bijgevoegde eerdere nota (bijlage 6) en de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omlijnde delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kernpunten

- Het ontwerpbesluit werkt de Wijzigingswet accountancysector uit. Het ontwerpbesluit regelt in het bijzonder het volgende:
  - een maximale bewaartermijn van 7 jaar voor de rapportage kwaliteitsindicatoren (AQI's) van accountantsorganisaties;
  - het schrappen van de wettelijke controle voor bepaalde zorgverleners (verzoek van VWS);
  - het schrappen van de status van organisatie van openbaar belang (oob) voor de Koninklijke Bibliotheek en de Nationale Akademie van Wetenschappen (verzoek van OC&W);

- het verplichten van de wettelijke controle voor het Zorgverzekeringsfonds (verzoek van VWS);
- uitwerking van een aantal kwaliteitsnormen voor accountantsorganisaties met een daarbij behorende boetebepaling.

- De consultatiereacties, het ATR-advies en de uitvoeringstoetsen hebben niet geleid tot aanpassing van het ontwerpbesluit zelf.
- Het ATR-advies en de AFM-uitvoeringstoets hebben geleid tot verduidelijking van de nota van toelichting ten aanzien van de regeldrukgevolgen respectievelijk de uitwerking van de kwaliteitsnormen (art. 8b).
- Er zijn principiële bezwaren geuit door belangengroepen tegen de uitwerking in het besluit van de medeverantwoordelijkheid van de accountantsorganisatie voor de kwaliteit van de wettelijke controle. In het besluit is hierover een drietal hoofdnormen opgenomen. De bezwaren hebben niet geleid tot aanpassing, aangezien deze uitwerking juist wenselijk is en ook nodig voor de uitvoering van de wet, die deze medeverantwoordelijkheid regelt. De uitwerking is in de memorie van toelichting ook aangekondigd.
- Voor het besluit geldt op grond van art. 4 Wet toezicht accountantsorganisaties een parlementaire voorhangprocedure. Na akkoord van de MR wordt het besluit naar de Kamer gestuurd.

Toelichting

Regeldrukvermindering

- Van de gelegenheid van de uitvoering van de Wijzigingswet accountancysector is gebruik gemaakt om te bezien of dit besluit kan bijdragen aan regeldrukvermindering. Daartoe is aan VWS, OC&W en EZ gevraagd of zij hetzij de oob-status, hetzij de status van bij wet verplichte controle als wettelijke controle van onder hun toezicht staande instellingen, wilden behouden of dat zij daarin zouden kunnen schrappen.
- Het schrappen van hetzij de status van wettelijke controle, hetzij de oob-status kan de regeldruk verminderen. Doordat sommige organisaties niet langer worden aangemerkt als oob, hebben zij meer vrijheid in de accountantskantoorkeuze. Zij zijn niet langer verplicht de controle bij een van de zes oob-accountantsorganisaties onder te brengen, maar kunnen kiezen uit een van de andere 224 vergunninghoudende accountantsorganisaties. De geschatte kostenbesparing per jaar is € 231.200.
- Doordat een aantal organisaties niet langer de wettelijke controle hoeft te laten verrichten door een van de (in totaal) 230 vergunninghoudende accountantsorganisaties, leidt dit tot een ruimere keuze uit accountantskantoren (ook de kantoren die niet vergunningplichtig zijn behoren tot de opties) en daarmee mogelijk tot lagere accountantskosten. Doordat de controles volgens uniforme NBA-standaarden plaatsvinden, en dus in wezen niet veranderen, is de regeldrukvermindering moeilijk te becijferen.
- Uit de hiervoor genoemde uitvraag hebben VWS en OC&W aangegeven dat van een aantal instellingen inderdaad de oob-status of de wettelijke controle zou kunnen worden geschrapt zonder verlies van essentiële waarborgen.
- Tegelijkertijd heeft VWS ook verzocht om verzwaring van het controleregime voor één instelling: de verplichte wettelijke controle gaat ook gelden voor de opdracht die het Zorginstituut geeft met betrekking tot de jaarrekening van het Zorgverzekeringsfonds. Hiermee komt er een door VWS gewenst eenduidig controleregime voor zowel het Zorgverzekeringsfonds als het Fonds langdurige zorg. Het Zorginstituut verwacht niet dat de kosten hierdoor veel toenemen.

De jaarrekening van het Zorgverzekeringsfonds wordt al gecontroleerd door dezelfde accountant als die de jaarrekening van het Fonds langdurige zorg controleert. Deze accountant is bevoegd wettelijke controles uit te voeren.
- Op advies van het ATR zijn deze regeldrukgevolgen duidelijker in de nota van toelichting opgenomen.

Communicatie
Geen communicatie voorzien.

Politiek/bestuurlijke context
De Tweede en Eerste Kamer hebben de bovenliggende Wijzigingswet accountancy vorig jaar aangenomen. Dit ontwerpbesluit is in lijn met die wet.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de minister

Generale Thesaurie
Directie Financiële Markten

Persoonsgegevens

nota

NO 327996 Internetconsultatie Wijzigingsbesluit accountancysector

Datum
6 november 2025

Notanummer
2025-0000327996

Bijlagen
1. Aanbieding MR
2. AMvB + toelichting
3. Consultatiedocument

Aanleiding

Het ontwerp van het Wijzigingsbesluit accountancysector is gereed voor internetconsultatie.

Beslispunten

Wij adviseren u in te stemmen met het ontwerp van het Wijzigingsbesluit accountancysector (bijlage 2). Graag uw akkoord met:

1. het vragen van machtiging aan de ministerraad voor de openbare consultatie van het ontwerpbesluit, gedurende vier weken op www.internetconsultatie.nl, en daarbij separaat de volgende specifieke vragen te stellen:
   - "Vindt u dat de wetgever internationale standaarden over het stelsel van kwaliteitsbeheersing van accountantsorganisaties (ISQM) in wet- of regelgeving moet implementeren? Welke argumenten steunen uw standpunt?" (bijlage 3).

   Als u instemt vragen wij u het bijgevoegde ministerraadformulier (bijlage 1) te tekenen;
2. het door Persoonsgegevens namens u voorleggen van het ontwerpbesluit aan:
   - de Autoriteit Financiële Markten en de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants, voor een uitvoeringstoets; en
   - het Adviescollege toetsing regeldruk, voor advies.

Kernpunten

- Het ontwerpbesluit wijzigt het Besluit accountantsopleiding 2013, de Wet toezicht accountantsorganisaties, het Besluit toezicht accountantsorganisaties (Bta) en het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector ter uitvoering van de Wijzigingswet accountancysector. Het ontwerpbesluit regelt in het bijzonder het volgende:
  - het vaststellen van een maximale bewaartermijn van zeven jaar voor de rapportage kwaliteitsindicatoren (AQI's) van accountantsorganisaties;
  - het schrappen van de wettelijke controle voor uitvoerders van de Wet langdurige zorg en voor abortusklinieken (verzoek van VWS);
  - het schrappen van de status van organisatie van openbaar belang (oob) voor de Koninklijke Bibliotheek en de Nationale Akademie van Wetenschappen (verzoek van OCW);

- het verplichten van de wettelijke controle bij het Zorginstituut (verzoek van VWS);
- het uitwerken van de minimale eisen waaraan het kwaliteitsborgingssysteem van accountantsorganisaties moet voldoen;
- het introduceren van een boetebepaling als het kwaliteitsborgingssysteem niet aan de minimale eisen voldoet.

- Het voornemen is om in de consultatie uitdrukkelijk te vragen naar de wenselijkheid van het overnemen van internationale kwaliteitsstandaarden voor accountantsorganisaties (ISQM1) in nationale wet- en regelgeving.
- Het is gebruikelijk dat ontwerpbesluiten openbaar worden geconsulteerd. In verband met de demissionaire status van het kabinet wordt elk ontwerpbesluit aan de ministerraad voorgelegd voordat een openbare consultatie kan worden gestart. De consultatie duurt vier weken.

Toelichting

- Hoewel strikt genomen losstaand van de uitvoering van de Wijzigingswet accountancysector, is van de gelegenheid gebruik gemaakt om te bezien of wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen bijdragen aan regeldrukvermindering. Daartoe is aan VWS, OCW en EZ gevraagd of zij hetzij de oob-status, hetzij de status van bij wet verplichte controle als wettelijke controle van onder hun toezicht staande instellingen, wilden behouden of dat zij daarin zouden kunnen schrappen.
- Het schrappen van hetzij de status van wettelijke controle, hetzij de oob-status vermindert de regeldruk. Doordat een aantal organisaties niet langer de verplichte accountantscontrole hoeft te laten verrichten door een vergunninghoudende accountantsorganisatie, leidt dit tot een ruimere keuze uit accountantskantoren en kan dit daarmee tot lagere controlekosten leiden. Doordat sommige organisaties niet langer worden aangemerkt als oob, hebben ook zij meer vrijheid in de accountantskantoorkeuze.
- Uit de hiervoor genoemde uitvraag hebben VWS en OCW aangegeven dat van een aantal instellingen inderdaad de oob-status of de wettelijke controle zou kunnen worden geschrapt zonder verlies van essentiële waarborgen.
- Tegelijkertijd heeft VWS ook verzocht om verzwaring van het controleregime voor één instelling: de verplichte wettelijke controle gaat ook gelden voor de opdracht die het Zorginstituut geeft met betrekking tot de jaarrekening van het Zorgverzekeringsfonds. Hiermee komt er een door VWS gewenst eenduidig controleregime voor zowel het Zorgverzekeringsfonds als het Fonds langdurige zorg. Het Zorginstituut verwacht niet dat de kosten hierdoor veel toenemen. De jaarrekening van het Zorgverzekeringsfonds wordt al gecontroleerd door dezelfde accountant als die de jaarrekening van het Fonds langdurige zorg controleert. Deze accountant is bevoegd wettelijke controles uit te voeren.
- In de consultatie willen wij vragen of de wetgever internationale kwaliteitsstandaarden in wet- of regelgeving zou moeten vastleggen als verdere uitwerking van de minimale eisen van het kwaliteitsborgingssysteem. Op dit moment legt de NBA deze internationale standaarden vast in eigen beroepsregels waarnaar in de toelichting op het besluit ook wordt verwezen. De AFM is als toezichthouder van mening dat het opnemen van kwaliteitsstandaarden in wet- en regelgeving het maatschappelijke belang beter kan borgen. Om hier een goede keuze aan u te kunnen voorleggen, willen we graag de input van de sector en andere belanghebbenden ophalen.

Communicatie
De consultatie wordt gepubliceerd op internetconsultatie.nl. Stakeholders worden hierop gewezen. Verder geen aanvullende communicatie voorzien.

Politiek/bestuurlijke context
- De Wijzigingswet accountancysector, dat de grondslag vormt van dit ontwerpbesluit, is reeds vastgesteld.[1]
- Na consultatie wordt het ontwerpbesluit vier weken bij het parlement voorgehangen. Het besluit is voor wat betreft de nadere uitwerking van het stelsel van kwaliteitsbeheersing gebaseerd op artikel 18, derde lid, Wta. Daarom geldt volgens artikel 4 Wta een parlementaire voorhangprocedure.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

[1] Kamerstukken I 2024/2, 36484, A.